

TEST 1

Parcul Național Cozia

Parcul Național Cozia este una dintre cele mai frumoase rezervații naturale din țara noastră. Situat în partea central-sudică a Carpaților Meridionali, pe Valea Oltului, el reprezintă o atracție turistică pe toată perioada anului.

Administrația Parcului Național Cozia a inițiat diverse proiecte, studii și cercetări, prin atragerea unor institute și personalități cunoscute din domeniul științelor naturii. Subiectele de cercetare sunt: habitatele naturale, procesele ecologice, distribuția speciilor și asociațiile vegetale și animale, fauna din defileul Oltului etc.

Pentru a răspunde la cerințele 1-5, citește următorul text:

În ultimii patru ani, de la stația meteorologică de pe vârful Cozia s-au raportat următoarele temperaturi extreme ale aerului, măsurate în luna martie:

Anul	2009	2010	2011	2012
Temperatura minimă (°C)	0	- 16	- 10	6
Temperatura maximă (°C)	11	20	15	10

***1.** Cea mai mică temperatură a aerului a fost raportată în anul:

- a) 2009
- b) 2010
- c) 2011
- d) 2012

***2.** Valoarea medie a temperaturilor maxime înregistrate în intervalul 2009 – 2012 este:

- a) – 20 °C
- b) – 5°C
- c) 14 °C
- d) 16 °C

***3.** Variația dintre temperatura maximă și cea minimă în anul 2010 a fost de:

- a) 4 °C
- b) 10 °C
- c) 20 °C
- d) 36 °C

***4.** Valorile temperaturilor aerului au fost măsurate cu ajutorul unui termometru. Justifică de ce temperatura indicată de termometru trebuie citită după un anumit interval de timp de la aducerea lui în contact cu corpul a cărui temperatură trebuie determinată.

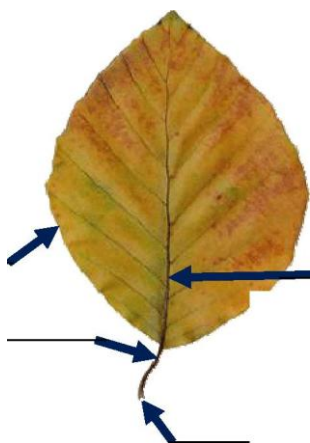
5. Numește doi factori de mediu cu influență asupra ciclului de viață al plantelor.

Pentru a răspunde la cerințele 6 – 10, citește următorul text:

Din suprafața totală de 17000 ha a parcului, o suprafață de 7000 ha este destinată cercetării științifice și este monitorizată de trei echipe de cercetători denumite *Alfa*, *Beta* și *Gamma*. Cele trei echipe își încep activitatea pe suprafața de 7000 ha destinată cercetării, împărțită în trei sectoare și studiază flora, fauna și factorii de mediu din aceste sectoare.

6. Pădurile din Parcul Național Cozia sunt constituite majoritar din fag.

În figura de mai jos este reprezentată o frunză de fag. Scrie, în spațiul marcat din dreptul săgeților, denumirea părților componente ale frunzei.

7. Exprimă raportul dintre aria suprafeței destinate cercetării și aria restului suprafeței parcului sub formă de raport procentual.

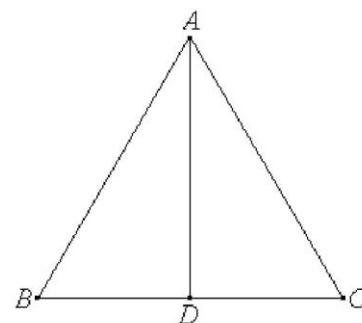
8. Din suprafața destinată cercetării, echipa *Alfa* a monitorizat 25%, echipa *Beta* din restul suprafeței, iar echipa *Gamma* suprafața rămasă. Determină aria suprafeței monitorizate de echipa *Beta*.

*9. Echipa *Gamma* a luat o probă de sol cu masa de 160 g și cu volumul de 50 cm^3 . Calculează densitatea probei studiate, exprimând rezultatul în $\frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$.

10. În Parcul Național Cozia este limitat accesul turiștilor în zona destinată cercetării științifice. Explică importanța aplicării acestei măsuri.

Pentru a răspunde la cerințele 11-15, citește următorul text:

Un grup de copii a fost invitat să se alăture echipelor de cercetători. Echipa *Alfa* parcurge traseul $A-B-D$, echipa *Beta* se deplasează pe drumul AD , perpendicular pe BC , iar echipa *Gamma* merge de la A la D , trecând prin punctul C . Se știe că triunghiul ABC este echilateral.

11. Demonstrează că echipele *Alfa* și *Gamma* parcurg distanțe egale.

12. Echipa *Alfa* parcurge traseul $A-B-D$ cu o viteză medie de 3 km/h în 2 ore, iar echipa *Gamma* parcurge traseul $A-C-D$ în 3 ore. Calculează viteza medie cu care se deplasează echipa *Gamma*, știind că lungimile celor două trasee sunt egale.

13. Explică relația dintre organele de simț, sistemul nervos și aparatul locomotor în cazul unui mamifer din parcul Cozia, pentru depășirea unui pericol care l-ar putea amenința.

***14.** În timpul unui popas, unul dintre copiii care însoțește echipa *Gamma* mută o busolă dintr-un loc în altul și constată că acul busolei rămâne orientat pe direcția N-S. Explică de ce acul magnetic își menține poziția care indică direcția N-S.

15. În timpul cercetărilor, copiii observă un pițigoi aflat în zbor. Precizează o adaptare a sistemului respirator al pițigoiului pentru zbor.

TEST 2

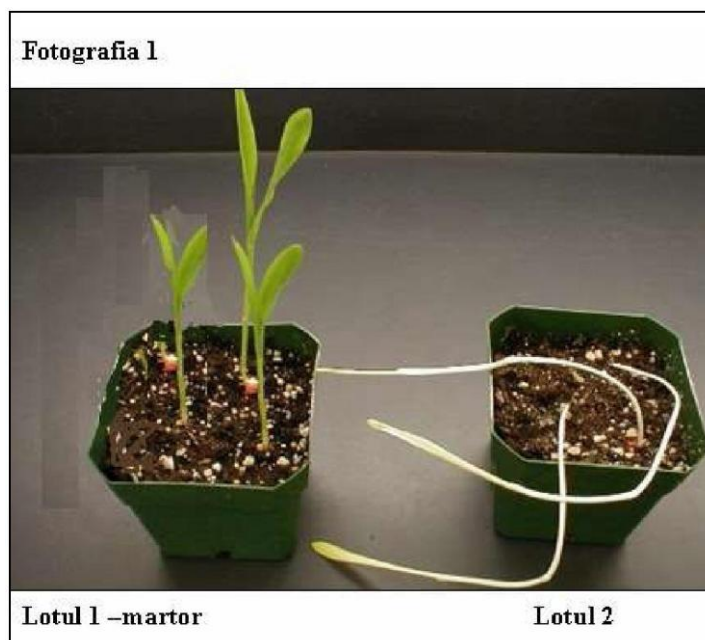
Activități extrașcolare

În cadrul activităților extrașcolare, elevii din clasa a VI-a A realizează un experiment pentru proiectul cu titlul „*Influența luminii asupra dezvoltării plantelor*”, iar elevii din clasa a VI-a B participă la amenajarea parcului școlii.

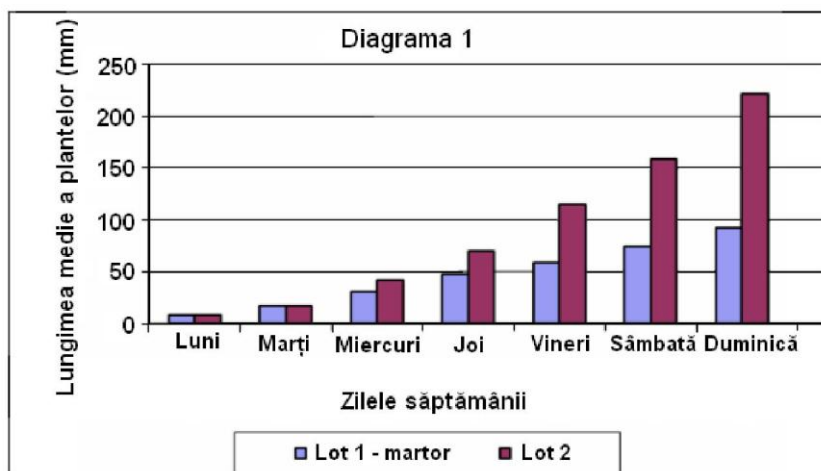
Pentru a răspunde la cerințele 1-5, citește următorul text:

Experimentul realizat de elevii clasei a VI-a A constă în observarea, timp de o săptămână, a două loturi de plante din aceeași specie: **lotul 1-martor** a fost expus luminii naturale, iar **lotul 2** a fost menținut la întuneric. Ambele loturi de plante au fost cultivate în același tip de sol și au fost udate inițial cu aceeași cantitate de apă. Pe parcursul experimentului, temperatura a fost menținută la 20°C și plantele au fost udate când a fost nevoie. Zilnic, s-au înregistrat modificările apărute în aspectul general al plantelor din cele două loturi și s-a măsurat lungimea fiecărei plante. La terminarea experimentului, elevii au făcut fotografii cu plantele din cele două loturi.

În fotografia 1, Alexandru a putut observa cum arătau plantele la finalul experimentului.

Pentru fiecare zi a săptămânii, Alexandru a calculat media aritmetică a lungimilor plantelor din fiecare lot. Astfel, el a obținut lungimea medie a plantelor din **lotul 1-martor**, respectiv din **lotul 2**, pentru fiecare zi din săptămână. Apoi, Alexandru a realizat diagrama 1.

1. Scie, în prima coloană din tabelul de mai jos, trei deosebiri constatate între aspectul plantelor din **lotul 2** și plantele dezvoltate normal, din **lotul 1 – martor**. Pe baza acestor deosebiri, notează, în a doua coloană din tabel două efecte cauzate de lipsa luminii.

Deosebiri constatate la plantele din lotul 2	Efecte cauzate de lipsa luminii

2. Precizează ce s-ar întâmpla cu plantele din **lotul 2**, dacă ar fi menținute **permanent** la întuneric. Justifică răspunsul.

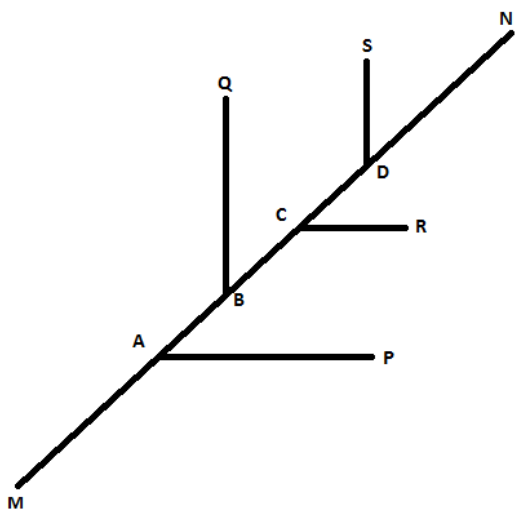
*3. Folosind Diagrama 1, completează tabelul următor:

Zilele în care diferența dintre lungimea medie a plantelor din cele două loturi este cuprinsă între 50 mm – 100 mm	Zilele în care ritmul de creștere a plantelor din cele două loturi nu este influențat de lumină

*4. Temperatura de 20°C, la care s-a desfășurat experimentul, transformată în kelvini, este:

- a) 173,15 K
- b) 253,15K
- c) 273,15 K
- d) 293,15 K

5. Maria a realizat schița nervurilor unei frunze. Schița este prezentată în figura alăturată. Nervurile secundare formează cu nervura principală unghiuri având măsura de 45°. Determină măsura unghiurilor ascuțite ale triunghiului *AMP*, știind că $MA=AP$.

Pentru a răspunde la cerințele 6-9, citește următorul text:

Elevii clasei a VI-a B participă la amenajarea parcului din curtea școlii, unde plantează diferite specii de plante ornamentale, printre care 16 puieți de salcâm și de pin. Puieții sunt transportați în ghivece până la locul de plantat. Numărul puieților de salcâm și numărul puieților de pin plantați sunt numere direct proporționale cu 3 și 5.

6. Precizează cât la sută din numărul puieților de pin reprezintă numărul puieților de salcâm.

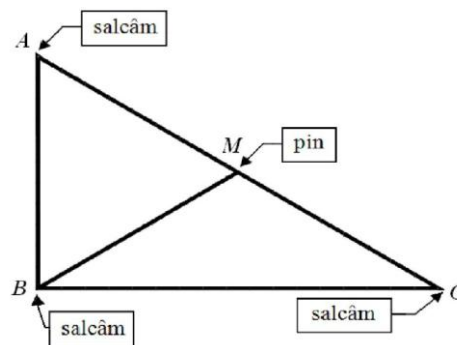
7. Determină numărul puieților de pin plantați în parc.

***8.** Dacă masa pământului dintr-un ghiveci este $m = 250g$, iar densitatea sa medie este $\rho = 2 \frac{g}{cm^3}$, determină volumul pământului din ghiveci.

9. Scrie trei argumente în favoarea afirmației: „Plantele sunt importante pentru om”.

Pentru a răspunde la cerințele 10-15, citește următorul text:

Schița parcului școlii este reprezentată în figura 1. În punctele A , B și C s-au plantat salcâmi. Triunghiul ABC este dreptunghic în B , lungimea laturii AB este egală cu 6 metri și măsura unghiului ACB este egală cu 30° . În punctul M (mijlocul laturii AC) este plantat un pin.

10. Determină probabilitatea ca, alegând un unghi al triunghiului ABC , acesta să fie unghi ascuțit.

11. Calculează perimetrul triunghiului ABM .

12. O albină care adună polen zboară de la salcâmul situat în punctul A (figura 1) la salcâmul din punctul B pe drumul cel mai scurt, cu viteza constantă $v=25$ cm/s . Calculează durata acestui zbor.

***13.** Mihai a mutat un recipient din plastic de la umbra unui copac din parcul școlii și l-a așezat la soare. Forma recipientului s-a modificat, așa cum se poate observa în imaginile alăturate. Scrie denumirea fenomenului termic ce a avut loc.

14. La sfârșitul activității de amenajare, în parcul școlii există: panseluțe, fag, trandafiri, pini, lalele, petunii, salcâmi și tei. Completează, în tabelul de mai jos, numele plantelor ierboase și numele plantelor lemnoase, existente în parc la sfârșitul acestei activități.

15. Precizează trei avantaje ale amenajării spațiilor verzi în curtea școlii.

TEST 3

Proiect agricol

Uniunea Europeană ajută țările membre să-și dezvolte agricultura. În acest scop, oferă fonduri celor care doresc să înceapă o afacere în agricultură.

Un agricultor din țara noastră accesează aceste fonduri și primește 50000 de euro pentru a începe un proiect. În cadrul acestui proiect, el înființează o livadă și o seră.

Pentru a răspunde la cerințele 1-5, citește următorul text:

Pe terenul aflat în proprietatea lui, agricultorul plantează pomi fructiferi în luna martie, începând din ziua în care temperatura solului la ora 8:00 dimineața este mai mare decât 10°C.

În săptămâna în care a început plantarea, temperatura solului, măsurată la ora 8.00, a avut următoarele valori:

Ziua	luni	marți	miercuri	joi	vineri	sâmbătă	duminică
Temperatura (°C)	9	8	9	11	12	14	14

1. Ziua în care agricultorul a început plantarea pomilor fructiferi este:

- a) luni
- b) marți
- c) joi
- d) vineri

***2.** Media aritmetică a temperaturilor înregistrate în săptămâna în care a început plantarea este:

- a) 10,4
- b) 11
- c) 11,5
- d) 12

3. Precizează trei exemple de pomi fructiferi care pot fi plantați într-o livadă.

***4.** Pentru a măsura temperatura solului, agricultorul folosește un termometru cu lichid. Scrie denumirea fenomenului fizic pe baza căruia funcționează termometrul.

5. Identifică, pe baza imaginilor **A**, **B**, **C** de mai jos, tipul de rădăcină caracteristică pomilor fructiferi. Argumentează alegerea făcută.

A

B

C

Pentru a răspunde la cerințele 6-10, citește următorul text:

Terenul aflat în proprietatea agricultorului are forma unui dreptunghi cu lungimea $L = 200\text{m}$ și lățimea $L = 100\text{m}$. Pe acest teren, s-au plantat pomi fructiferi și s-a amenajat și o seră. Pentru a avea cheltuieli mai mici cu irigarea terenului, agricultorul montează un sistem de țevi ce formează un triunghi echilateral având latura egală cu jumătate din lățimea terenului.

*6. Calculează lungimea sistemului de țevi montat pentru irigarea terenului, exprimând rezultatul în decimetri.

*7. Pentru plantarea unui pom fructifer, agricultorul sapă o groapă, din care scoate 64 dm^3 de pământ. Cunoscând că densitatea medie a solului din livadă este de $2,2\text{ g/cm}^3$, calculează masa pământului pe care agricultorul îl scoate din groapă.

8. Numește un animal nevertebrat care determină îmbunătățirea calității solului, precizând denumirea grupei din care face parte.

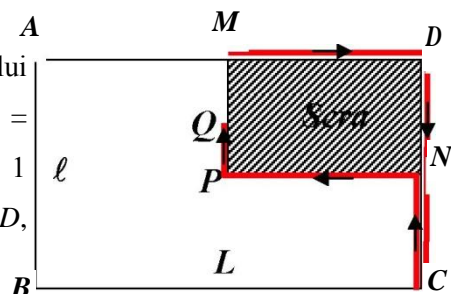
9. Din cei 50000 de euro primiți de agricultor, 40% se cheltuiesc pentru livadă, $\frac{4}{5}$ din suma rămasă se folosesc pentru seră, iar restul pentru alte cheltuieli. Calculează câți euro sunt folosiți pentru amenajarea serei.

*10. Pentru seră se folosește o instalație de irigat prin picurare. Rezervorul acesteia conține 5000 de litri de apă. Știind că într-o oră din rezervor curg 200 de litri și că instalația a funcționat de la ora 8:00 la ora 22:00,

calculează volumul de apă rămas în rezervor. Exprimă rezultatul în m^3 .

Pentru a răspunde la cerințele 11-15, citește următorul text:

Dreptunghiul $ABCD$ din figura 1 reprezintă schița terenului aflat în proprietatea agricultorului. Terenul are lungimea $L = 200\text{m}$ și lățimea $\ell = 100\text{m}$. Porțiunea hașurată din figura 1 reprezintă sera. Punctele M și N sunt mijloacele laturilor AD , respectiv CD .

11. Calculează raportul dintre aria serei și aria întregului teren.

***12.** Un iepure se deplasează pe lângă gardul terenului pe traseul reprezentat în schiță prin $M-D-N-C$ și intră în livadă printr-o spărtură din gard, marcată în schiță prin punctul C . Apoi iepurele se deplasează pe traseul reprezentat prin $C-N-P-Q$ și ajunge la intrarea în seră, marcată prin punctul Q (figura 1). Punctul Q este mijlocul segmentului PM . Întregul traseu a fost parcurs în 25 de minute. Determină viteza medie a iepurelui pe toată durata deplasării.

13. Argumentează importanța cunoașterii de către agricultor a ciclului de dezvoltare a fluturilor dăunători pentru pomii fructiferi, reprezentând printr-o schemă simplă ciclul de dezvoltare a unui fluture dăunător.

***14.** Pentru creșterea producției de legume pe timpul iernii, agricultorul montează în seră mai multe becuri. Desenează schema unui circuit electric format din generator, întrerupător și patru becuri legate în paralel, astfel încât la închiderea circuitului să funcționeze toate becurile.

15. Justifică de ce producția de legume din seră scade pe timpul iernii, deși temperatura este păstrată constant la 20°C .

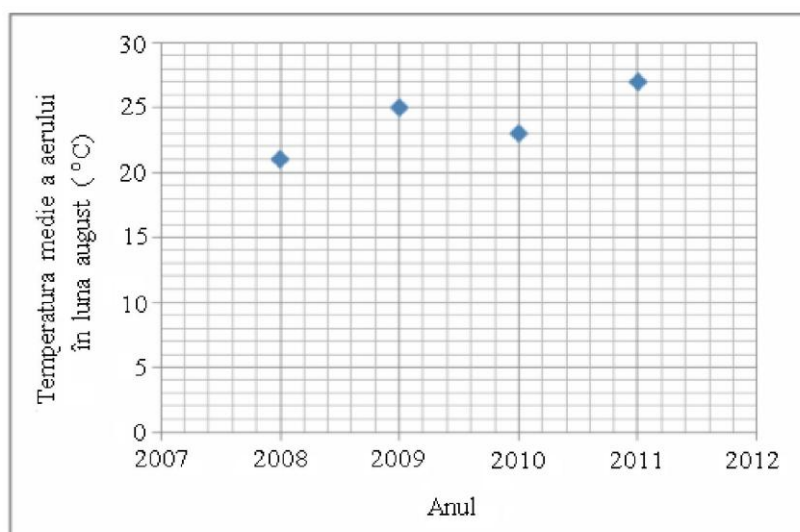
TEST 4

Delta Dunării

Delta Dunării, un ținut unic în Europa, se caracterizează printr-o mare varietate a florei și faunei. Vegetația din Delta Dunării este reprezentată, în mare parte, de plante specifice mlaștinilor, iar fauna este reprezentată de o mare diversitate de animale. Din Delta Dunării, se colectează date și informații complexe, rezultate din activitatea mai multor institute de cercetare.

Pentru a răspunde la cerințele 1-5, citește următorul text:

În ultimii patru ani, la unul din punctele de cercetare din Delta Dunării s-au efectuat măsurări și s-au înregistrat date despre temperatura aerului în luna august. Pe baza datelor înregistrate, s-a determinat temperatura medie a aerului în luna august din fiecare an și s-a trasat diagrama din figura de mai jos.

***1.** Completează tabelul de mai jos pe baza informațiilor din diagramă.

Anul	2008	2009	2010	2011
Temperatura medie a aerului în luna august (°C)				

***2.** Temperatura medie a aerului din luna august a avut cea mai mare valoare în anul:

- a) 2008
- b) 2009
- c) 2010
- d) 2011

***3.** Temperatura aerului se măsoară cu un termometru cu lichid. Scrie denumirea fenomenului fizic pe baza căruia funcționează termometrul cu lichid

4. Precizează denumirea a două elemente componente ale florii de nufăr din imaginea alăturată și o adaptare a unui organ vegetativ al nufărului la mediul acvatic.

5. Vulturul codalb, specie protejată din Delta Dunării, face parte din grupa pasărilor:

- a) înotătoare
- b) picioroange
- c) răpitoare de noapte
- d) răpitoare de zi

Pentru a răspunde la cerințele 6-10, citește următorul text:

În Delta Dunării trăiesc numeroase specii de mamifere printre care: vidra, mistrețul, bizamul, nurca, iepurele, vulpea și câinele enot. Vulpea are membre scurte, cele din față având cinci degete, iar cele din spate, numai patru. Lungimea corpului este cuprinsă între 110 cm și 130 cm. Vulpea adultă poate ajunge până la o masă de 10kg și are o viteză maximă de deplasare de 50,4 km/h. Speranța medie de viață este de 12ani, în captivitate, și de 3ani până la 5 ani, în libertate.

***6.** Scrie două mărimi fizice și două unități de măsură identificate în text.

***7.** Calculează distanța pe care aleargă vulpea cu viteza maximă în timp de 2 minute.

8. Vulpea prezintă adaptări ale dentiției la modul de hrănire. Precizează modul de hrănire a vulpii și două adaptări ale dentiției la acest mod de hrănire.

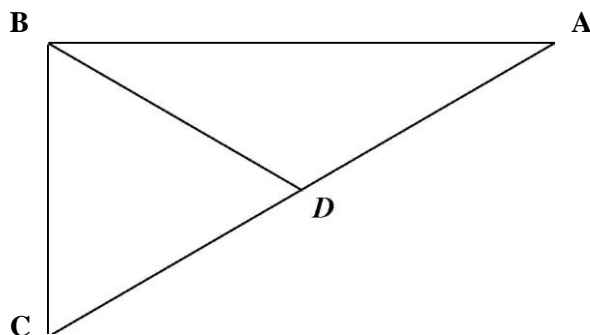
9. Cinci vulpi au împreună 90 de degete. Determină numărul de degete pe care le au împreună 11 vulpi.

10. Se realizează un studiu pe un eșantion format din 250 de vulpi. 30% dintre ele au vârsta mai mare de 4 ani, $\frac{3}{5}$ din rest au vârsta între 1 an și 4 ani, iar restul sunt pui. Determină numărul puilor din eșantion.

Pentru a răspunde la cerințele 11-15, citește următorul text:

Pescuitul este una dintre cele mai vechi ocupații ale populației din Delta Dunării și reprezintă și astăzi o activitate importantă în care este implicată peste jumătate din populația adultă din zonă.

Un pescar pleacă în fiecare dimineață la pescuit din punctul D (figura 1). În prima zi el se deplasează până în punctul A , în a doua zi până în punctul B și în a treia zi până în punctul C . Se știe că triunghiul ABC este unul dreptunghic, iar BD este mediană.

11. Pescarul afirmă că în fiecare zi parcurge distanțe egale. Demonstrează că afirmația pescarului este adevărată.

12. Dacă măsura unghiului C din figura 1 este de 60° , demonstrează că triunghiul BDC este echilateral.

***13.** În prima zi, pescarul pleacă la ora 8:00 pe traseul $D-A$ (figura 1) și se deplasează cu viteza constantă $v_I = 6 \text{ km/k}$. Pescuiește timp de 3 ore în A și se întoarce cu aceeași viteză în punctul D , unde ajunge la ora 12:00. A doua zi, pleacă la pescuit tot la ora 8:00 pe traseul $D-B-D$ ($DB = AD$), dar se întoarce în punctul D la ora 13:00. Determină viteza medie din timpul deplasării pescarului în cea de-a doua zi, dacă el a pescuit efectiv 3 ore.

14. Pelicanul este o pasăre simbol a Deltei Dunării. Explică de ce mușchii pectorali ai pelicanului sunt foarte dezvoltati.

15. În Delta Dunării este interzisă exploatarea stufului pe anumite suprafețe. Explică importanța unei asemenea măsuri de reglementare a intervenției omului în Delta Dunării.

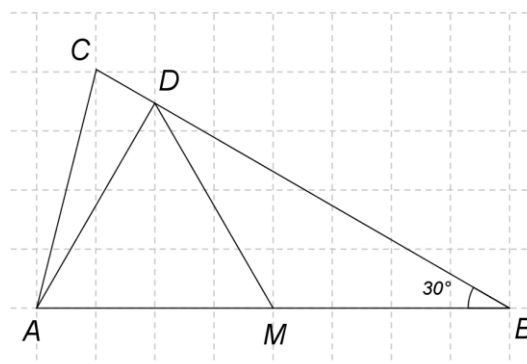
*4. Temperatura este măsurată cu ajutorul termometrului reprezentat în figura alăturată (termometru cu lichid). Precizează în care zi din săptămâna în care s-au făcut măsurătorile, la ora 12:00, lungimea coloanei de lichid din termometru a avut cea mai mare valoare. Justifică răspunsul pe baza unui fenomen fizic.

5. Precizează câte o adaptare la valori scăzute ale temperaturii mediului, pentru două grupe de vertebrate.

Pentru a răspunde la cerințele 6 – 10, citește următorul text:

Ajunsi la cabană, elevii găsesc schița unor trasee din munții Retezat. Schița, reprezentată în figura alăturată, este formată din triunghiul ABC în care $m(\angle ABC) = 30^\circ$. Stația meteorologică este situată în punctul A , cabana în punctul B , iar o cascadă foarte frumoasă în punctul C . Distanța de la cabană la stația meteorologică, reprezentată în schiță prin segmentul AB , este egală cu 2km. Distanța de la punctul A la latura BC este AD , iar punctul M este mijlocul segmentului AB .

*6. Elevii se hotărăsc să parcurgă diferite trasee marcate pe această schiță. Aria Parcului Național Retezat este de 38 047 ha. Conducătorul grupului de elevi este ales cel care exprimă corect în km^2 aria Parcului Național Retezat. Valorile obținute de cei patru candidați sunt:

Candidatul	Denisa	Cristian	Teodora	Octavian
Valoarea obținută	38,047 km^2	380,47 km^2	3804 7 km^2	3 804 700 km^2

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

Valoarea corectă este indicată de:

- a) Denisa
- b) Cristian
- c) Teodora
- d) Octavian

7. Demonstrează că distanța AM este egală cu distanța AD .

*8. Octavian se deplasează pe traseul $B-A-D$, cu viteza medie $v_1 = 3$ km/h. Cristian parcurge traseul $B-M-D$ în același interval de timp în care Octavian a parcurs traseul $B-A-D$. Determină viteza medie de deplasare a lui Cristian, știind că distanța AM este egală cu distanța MD .

9. Animalele care ar putea fi văzute în zona traseului $D-C-A$ (capra neagră, ursul brun, cerbul, râsul, acvila de munte, cocosul de munte, iepurele, păstrăvul) au modalități diferite de deplasare. Precizează două adaptări ale păstrăvului la modul de deplasare.

10. Dintre cele 122 specii de păsări care cuibăresc în parc, elevii au observat o specie rară - acvila de munte, în timp ce vâna o marmotă.

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

O adaptare a păsărilor răpitoare de zi la modul de hrănire este reprezentată de prezența:

- a) ciocului puternic, cu margini ascuțite
- b) oaselor cu spații goale
- c) picioarelor acoperite cu o piele solzoasă
- d) sirinxului, la bifurcarea traheei

Pentru a răspunde la cerințele 11 – 15, citește următorul text:

În apropierea cabanei există o pepinieră cu puiți de brad, care sunt folosiți pentru împădurirea unor zone defrisate. În prima zi se plantează $\frac{1}{3}$ din numărul total de puiți, a doua zi 40% din numărul rămas de puiți, iar în a treia zi restul de 180 de puiți.

11. Determină numărul de puiți de brad plantați în total în cele trei zile.

***12.** Fiecare puiet de brad este transportat într-un ghiveci. Masa totală a ghiveciului cu puietul de brad este de 5 kg. Calculează greutatea totală a ghiveciului cu puietul de brad ($g = 10 \text{ N/kg}$).

13. Pentru realizarea de observații în diferite zone ale Parcului Național Retezat, elevii au primit aparate de fotografiat, dar și fișe de lucru care cuprind exemple de vertebrate întâlnite în aceste zone. În tabelul de mai jos, sunt marcate cu „x” speciile care pot fi observate în diferite perioade ale anului.

GRUPE DE ANIMALE	SPECIA	LUNA			
		iulie	august	februarie	martie
Amfibieni	Buhaiul de baltă cu burta galbenă	x	x		
	Broasca roșie de munte	x	x		
	Tritonul de munte	x	x		
Reptile	Sopârla verde	x	x		
	Sopârla de munte	x	x		
	Vipera de munte	x	x		
Păsări	Pițigoiul de brădet	x	x	x	x
	Mierla gulerată	x	x		
	Cocosul de munte	x	x	x	x
Mamifere	Capra neagră	x	x	x	x
	Marmota	x	x		
	Liliacul comun	x	x		

Explică motivul pentru care sopârla verde și liliacul comun, frecvent semnalate în Retezat, nu pot fi observate în lunile cu temperaturi scăzute.

***14.** Cristian plantează un puiet de brad lângă cabană, unde densitatea aerului este $\rho = 1,1 \text{ kg/m}^3$. În timpul plantării, el respiră de $n_1 = 200$ de ori. Calculează de câte ori trebuie să respire Cristian la altitudinea de 2040 m, lângă lacul Bucura, unde densitatea aerului este $\rho = 1,0 \text{ kg/m}^3$, pentru a inspira aceeași masă de aer. Consideră că la fiecare respirație, indiferent de altitudine, în plămânii lui Cristian intră același volum de aer $V = 500 \text{ cm}^3$.

15. În zona pădurilor de fag, elevii au putut observa și fotografia o specie de coleopter - croitorul fagului. Scrie, în dreptul săgeților, denumirea componentelor indicate, iar în spațiul de mai jos câte un rol al acestora.

